8e JAARGe. № 4.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DONDERDAG 5 JANUARIJ 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

De Resident van Soerabaija,

Overwegende, dat het wenschelijk is voorgekomen om maatregelen te nemen tegen het beschadigen van de *corps morts*, liggende voor den ingang van het bassin van het marine-etablissement alhier.
Maakt aan de ingezetenen van dat gewest bekend,
Dat door hem is vastgesteld de navolgende verordening:
Eenig artikel.
Op verbeurte eener boete van *vijftien gulden* is het verboden, om kettingen of trossen vast te maken aan de *corps morts* voor den ingang van het bassin van het marine-etablissement te *Soerabaija*, met uitzondering nogthans ten behoeve van schepen of vaartuigen, welk in of uit dat bassin moeten verhalen.
En opdat niemand, wien zulks aangaat, hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het officieel nieuwsblad worden geplaatst, en voor zooveel noodig, in de inlandsche en chinesche talen worden aangeplakt.

Gedaan te Soerabaija, den 8sten December 1859.
H. C. VAN DER WIJCK.
Ter ordonnantie.
De Secretaris der Residentie,
VAN COEVORDEN.

BEKENDMAKING.

Wordt bij deze bekend gemaakt, dat het vertrek der mailboot van BATAVIA naar SINGAPOERA is uitgesteld en dien ten gevolge de brievenpakketten alhier zullen gesloten worden op Vrijdag den 6den dezer des namiddags ten vier ure.

SOERABAYA, 3 *Januarij* 1860. (13) *De Resident,* VAN DER WIJCK.

Dingsdag den 10*den dezer* zal ten 10 ure des voormiddags op het Residentie kantoor eene uitbesteding worden gehouden voor den overvoer van 7700 ton STEENKOLEN van *Soerabaya* naar *Makassar* en de *Moluccos*, en zulks overeenkomstig de voorwaarden, door den Direkteur der Producten en Civiele Magazijnen vermeld in de *Javasche Courant van den* 31*sten December* 1859, No. 105.
Gadinghebbenden worden uitgenoodigd, hunne inschrijvings billetten vóór of op den dag der uitbesteding intedienen en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden tegenwoordig te zijn.

SOERABAYA, 2 *Januarij* 1860. *De Resident,* **VAN DER WIJCK.**
(10)

GEBOORTEN.

Bevallen van een *ZOON* M. C. KERVEL, *geb. Schrant.*
SOERABAYA, 3 *Januarij* 1860. (12)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMGELEGENHEID
NAAR
Batavia via Samarang.

Gedurende de maand Januarij, zal elken Zondag zijnde den 1, 8, 15, 22 en 29, Stoomschepen van den ondergeteekende naar bovengenoemde plaatsen vertrekken.
(1698) W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG,

Kapitein KULLER, vertrekt naar **Batavia** via **Samarang** op *den* 8 *a. s.*
Adres bij
(15) **W. CORES DE VRIES.**

HET VERTREK DER STOOMBOOT OENARANG,

Kapitein S. VAN HULSTIJN, gedurende deze maand is bepaald als volgt:
Van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAYA, den 3 en 18 Januarij, 2 Februarij.
Van SAMARANG naar SOERABAYA den 6 en 21 Januarij, 5 Februarij.
„ SOERABAYA naar SAMARANG en BATAVIA den 10 en 25 Januarij.
„ SAMARANG „ BATAVIA den 12 en 27 „
Wind en weder zulks toelatende. Adres bij
(1700) ADAM & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR ROTTERDAM.

Wordt aangeboden met het wel ingerigt Nederlandsch campagne-schip
DOROTHEA HENRIETTE,
KAPITEIN D. SMIT.
Deze bodem is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers, vertrekkende medio Januarij.
Informatien te bekomen bij
De Agenten,
(9) **B. J. VAN ECK & CO.**

NAAR ROTTERDAM,

zal omstreeks einde dezer maand direct van Soerabaya vertrekken het extra snelzeilend Barkschip
JOHANNES LODEWIJK,
kapt. A. H. VAN DER WAAL,
waarmede eene aanbevelingswaardige gelegenheid voor passage naar NEDERLAND bestaat.
Het schip is voorzien van ruime en comfortabele inrigtingen behoorlijk uitgerust voor den overvoer van passagiers en vaart eenen geëxamineerden Doctor.
Informatien te bekomen bij den Gezagvoerder (*Marine Hotel*) en bij de Agenten.
(28) FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden per het extra snelzeilend Nederl. clipper schip
ECLIPSE,
KAPITEIN C. J. DOEKZEN,
de doelmatige en zoo gunstig bekende inrigting van dezen bodem voor passagiers wordt bijzonder aanbevolen.
Nadere informatien zijn te bekomen bij de agenten alhier, te **BATAVIA** en te **SAMARANG.**
SOERABAYA, 2 *Januarij* 1860. B. KOPERMIT & CO. (5)

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Worden aangeboden de Nederlandsche schepen
DILIGENCE,
KAPITEIN L. SMITS.
NEDERLAND en **ORANJE,**
KAPITEIN L. F. VAN RUIJVEN,
vertrekken ultimo Januarij 1860. Deze bodems zijn bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers en hebben beiden eenen geëxamineerden scheepsdoctor aan boord.
Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij de gezagvoerders in het *Marine Hotel* of bij
(8) B. J. VAN ECK & CO.

Met het barkschip
HENDRIK JAN,
gevoerd door Kapt. J. VAN DER MEIJDEN, vermoedelijk medio Februarij a. s. vertrekkende, bestaat er gelegenheid voor passage naar ROTTERDAM.
De luchtige en ruime inrigtingen en goede uitrusting voor den overvoer van passagiers, bevelen het schip bijzonder aan.
Nadere inlichtingen te verkrijgen bij den gezagvoerder (*Marine Hotel*) en bij
De Agenten,
(27) FRASER EATON & CO.

DE VOETGANGER TEGEN WIL EN DANK.

(*Vervolg en Slot.*)

Het gedruisch dat hij bij het indringen in het struikgewas maakte, trof de scherpe ooren der stroopers, die, aan de andere zijde van het voetpad uit de heg komende, aandachtig rondzagen en met elkander bleven staan fluisteren, onzeker of hun schot een spion of een haas had opgejaagd. Miles meende het te besterven van schrik, toen hij deze schavuiten, onder meer andere bedreigingen, ook het plan hoorde uiten van hem, zoodra zij hem maar even te zien kregen, neer te schieten en met een groote steen om den hals in de rivier te werpen, en hij deed bij zich zelve een eed dat, wanneer hij slechts aan de gevaren van dien gedenkwaardigen nacht mogt ontkomen, zelfs het lekkerste diner waarop ooit een epicurist zich vergast had, hem niet bewegen zoude om zich ooit weder zoo ver van zijne woning te wagen, zelfs niet in eene koets, veel minder nog in de Waschtobbe, die hij als de oorsprong van al zijne jammeren vervloekte. Neen! hij had besloten allen omgang met menschen, die verder dan honderd schreden buiten Reading woonden, finaal aftebreken. Terwijl hij dus bezig was zijne plannen voor de toekomst te regelen, ingeval het hem gelukken mogt zijne stekelige schuilplaats levend te verlaten, verdween de maan plotseling achter de wolken, waarop de stroopers, begeerig naar buit en nu wel overtuigd dat het gedruisch dat zij gehoord hadden, slechts door het opspringen van een haas was veroorzaakt, weder naar de plaats terugkeerden, die zij kort geleden hadden verlaten.

Miles wachtte tot dat zij allen het voetpad verlaten hadden en in het kreupelhout verdwenen waren, en verliet toen voorzigtig zijne schuilplaats, even als een schuwe das zijn hol, stond nog eenige seconden te luisteren, en rende toen, zoo snel als zijne beenen hem dragen wilden, met uitgestrekten hals, den weg op, even ongevoelig voor vermoeijenis als honger, zoo zeer had de vrees elke andere aandoening tot zwijgen gebragt; als de wind opstak en door de pijnboomen en beuken suizende de drooge bladeren bij duizenden omhoog joeg, meende hij voetstappen achter zich te hooren, verwarde het gekras van een uil met het gegil zijner vervolgers, en zag zelfs in de spookachtige schaduwen der wiegelende boomen overal loerende vijanden.

Het zou voor een liefhebber van karikaturen een onbetaalbaar schouwspel geweest zijn om dien vlugteling als een bezetene te zien voorthollen, tusschenbeide sprongen nemende als eene kangaroo, met zijne breede rokspanden fladderend in den wind, en zijn mond open als de schelp van eene doode oester. Wat gaf hij nu om afstand of hinderpalen? De stam van een omgevallen olmboom ligt dwars over zijnen weg; in een oogenblik is hij er over en komt aan de andere zijde neder met al de vlugheid van een dansmeester. Een weinig verder belet eene bruischende beek hem het verder voortgaan; hij springt er in tot aan de knieën en krabbelt er weder uit, meer verfrischt dan vertoornd over dit onverwachte bad. Zoo gaat het voort door heggen en struiken; nu daalt hij af in eene schaduwrijke vallei, dan beklimt hij een heuvel, van waar hij een schoon gezigt heeft op het park dat zich langs den oever van de rivier uitstrekt, en tot schuilplaats dient aan talrijke kudden herten en welks reusachtige eiken de stormen van eeuwen getart hebben en het gebulder van Cromwell's kanonnen, tegen de muren van Reading Abbey hebben beleefd. En nu, daar hij alle gevaar te boven is, staat hij stil om uit te rusten bij het hek dat, gelijk ik hierboven zeide, aan den ingang van Caversham op den grooten weg uitloopt.

De kerkklok had juist middernacht geslagen, toen Waddilove het dorp bereikte. Toen hij door de hoofdstraat ging, hadden de onregelmatige rijen huizen een koud, naargeestig en zelfs spookachtig aanzien bij het twijfelachtige licht der maan, en geen geluid deed zich hooren behalve het kabbelen der naburige rivier tegen de bogen der brug of nu en dan het gebrom van een slaperigen wachthond. Onder andere omstandigheden zoude Miles verbeelding sterk aangedaan zijn geworden door de doodsche eenzaamheid van dit stille gehucht, waar hij zelve het eenige levende wezen was, dat door zijnen stap de echo's van rondom deed ontwaken; maar zijne laatste avonturen hadden hem, althans voor het oogenblik, alle liefde tot het romantische doen verliezen.

Op het Assistent Residentie kantoor te *Toeban* bestaat gelegenheid tot plaatsing van eenen klerk op *f* 30 's maands. Belanghebbenden, die zoodanige plaatsing mogten verlangen, worden verzocht zich te wenden tot den Assistent Resident aldaar. (26)

De ondergeteekende wegens vertrek zijne Slagterij stakende, betuigt hiermede zijnen dank aan het geëerde publiek.
(22) J. COHEN.

DR. HIJMANS logeert voorloopig, tot zich eene geschikte woning opdoet, in het *Marine Hotel.* (20)

LOGE DE VRIENDSCHAP.

MEESTER RECEPTIE

op Zaturdag den 7den Januarij 1860,
in het loge-gebouw.
(16) *De Secretaris,*
J. HAGEMAN Jcz.

TE HUUR

met 1 *Februarij a. s.*

Het **HUIS** thans bewoond door den Heer SCHREUDER SEN^r. gelegen in de stad. Te bevragen bij.
(30) **C. F. DAMWIJK.**

TE HUUR

met 1 *Februarij e. k.*

Het **HUIS** thans bewoond door mevrouw BLOIJS VAN TRESLONG, te *Kalieanjer.* Te bevragen bij
(31) C. F. DAMWIJK.

TE KOOP

VIER CENTRIFUGES
met
STOOMVERMOGEN.
(14) B. J. VAN ECK & CO.

GOM-ELASTIEKE

OVERSCHOENEN
eerste qualiteit, ad *f* 5.— per paar; bij
(21) LE ROY & CO.

PAS ONTVANGEN en UITGEPAKT.

EEN PRACHTIG FACTUUR.

Nieuw Smaak parasols, alsmede **Waaijers.**
Geborduurde Doopjurken.
id. Rokken.
id. Strooken.
id. Tusschenzetsels.
Gedamasseerd Gordijn-Goed.
Klamboe-Goed.
Gordijn-kant.
Franjes,
en **prachtige Linten.** bij
(17) **J. KOOSE.**

PUIKE AALBESSEN-GENEVER.

(23) D. MAURITZ MARTENS.

ROB

BOYVEAU LAFFECTEUR.

De plantensiroop van DR. BOYVEAU LAFFECTEUR, welker echtheid wordt gegaurandeerd, is bij de ondergeteekenden verkrijgbaar ad. *f* 10.— per flesch van 16 oncen en à *f* 100.— per 12 flesschen.

De geneeskrachtige eigenschappen van den **Rob** in alle ziekten die voortspruiten uit onzuiverheid van het bloed, is, zelfs in de hardnekkigste kwalen, zóó zeer bewezen, dat dezelve geene aanbeveling meer behoeft.
(19) LE ROY & CO.

PUIKE BOTER *f* 17.
ECHTE CHAMPAGNE COGNAC *f* 18 per douzijn.
GENEVER per kelder *f* 13.
@ Contant.
bij
(25) **POLAK.**

PAS ONTVANGEN.

per Johannes Lodewijk.
100 vaatjes Puik Puike

DELFTSCHE GRASBOTER.

(24 **D. MAURITZ MARTENS.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Dit wonderbaar geneesmiddel zoo algemeen bekend in Holland wordt thans met het beste en gelukkigste gevolg in Java gebruikt. Gelukkiglyk zyn deze Pillen in de hospitalen ingevoerd geworden en hebben dezelve wonderbare genezingen bewerkstelligd in gevallen die men als hopeloos beschouwd. Voor Lever en Maag ongesteldheden zyn ze een zeker geneesmiddel, en de ontstekende galachtige krankheden, zoo gemeen in heete luchtstreken, de ongeregeldheden van het ligchaamsgestel voortvloeyende uit gebrek aan veerkracht, ten gevolge der kwyning welke altyd meer of min uit eene langdurige hitte ontstaat, kunnen nimmer zoo volkomen genezen worden als door Holloway's Pillen. Dezelve hergeven aan maag, lever en nieren, wanneer de een of ander dezer organen ongesteld is, eene gezonde actie. (1530)

De ondergeteekenden hebben regtstreeks van Professor Hollowaij ontvangen een nieuw factuur zijner medicijnen, die doorloopend ten hunnent verkrijgbaar zijn in doozen en in potten van *f* 1.—, van *f* 3.—, en van *f* 5.— elk, naar gelang van derzelver grootte.
LE ROY & CO.

STEMPELPERS

VAN

LE ROY & CO.

De ondergeteekenden leveren hun postpapier met naam of initialen gestempeld, tegen denzelfden prijs als het ongestempelde.

Voor de zoo algemeen gewilde *hoogdruk*-visitekaartjes rekenen zij niet meer als voor gewone druk. (1591)

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement,

zal in het laatst van *Januarij* aanstaande, te Batavia publiek worden verkocht:

op een nader te bepalen dag:

HET SUIKER-ETABLISSEMENT

„PARAKANTROES"

gelegen in de Assistent-Residentie **Krawang.**

De Likwidateurs der firmaas, de Wed. Ruyl & Co., te Batavia en *Ruyl, Cramer & Co.,* te Soerabaya.
W. RUÉB,
D. BAUDUIN,
W. J. VAN DEN BROEK.
BATAVIA, 31 *December* 1859. (29)

BIJ WEYERMANS & CO.

TE
PASOEROEAN,
is van de Pers gekomen en bij alle Boekhandelaren op *Java* verkrijgbaar gesteld:

KRUIDKUNDIG WOORDENBOEKJE
EN
VERKLARING VAN BOTANISCHE TERMEN
TOT
HANDLEIDING
BIJ HET GEBRUIK
VAN DE
FLORA INDIAE BATAVAE.
PRIJS *f* 2.—
Franco per post f 2½.— (32)

NEDERLANDSCH INDIË.

— Wij vernemen, dat de handel-maatschappij voor het Indische gouvernement van de Japansche regering tien duizend gulden in gouden kobangs ontvangen heeft, die — allen *valsch* zouden zijn.

— Den 28 December, 's middags 2 ure, is aan boord van het stoomschip *Batavia* in straat Riouw de zuiger van de achterste machine gebroken. De proef, om met ééne machine de reis te vervolgen, was vruchteloos, om welke reden eene sloep naar Singapore is gezonden, om een stoomschip ter assistentie te halen. Als een gevolg daarvan heeft H. M. stoomschip *Hooghly* de *Batavia* op sleeptouw genomen en 's morgens om zes ure van den 30 December ter reede van Singapore gebragt.

Naar wij vernemen, zijn door den heer Cores de Vries maatregelen genomen, waardoor mogelijke vertraging in het aanbrengen der mailpakketten zal worden voorkomen.

TERNATE Den 16 Nov. des namiddags te 1 ure, ontdekte men, dat er rook opsteeg uit de kolenloods van den heer C. de Vries. Bij dadelijk onderzoek bleek het dat de kolen aan het broeijen waren; alarm werd geslagen, en in een oogenblik bevonden zich honderden menschen op de plaats om de kolen te verwerken, hetgeen meer dan twee dagen en nachten duurde. De hitte van de massa kolen was zoo groot, dat sigaren daaraan aangestoken werden. Het dak van de loods werd dadelijk afgeworpen en de ontbrande kolen onmiddellijk naar buiten geworpen, zoodat het ongeval geene verdere gevolgen heeft gehad.

Den 20 Nov. des morgens te 5 ure overleed de sultan van Ternate, in den ouderdom van ruim 80 jaren, na een tijdsverloop van 37 jaren aan het hoofd van bestuur te hebben gestaan, nalatende *linea recta* een getal van 70 in leven zijnde afstammelingen. Drie dagen later werd hij, op zijn verlangen zonder buitengewoon veel praalvertoon, ter aarde besteld op het erf van de mesigit, (niet zijn familiegraf), ten einde aldaar vreedzamer te rusten. Met een luisterrijk gevolg waaronder Z. H. de Sultan van Tidore zich bevond, werd het lijk den 23sten des namiddags te 4 ure uit de kraton gedragen, en na de gebruikelijke mahomedaansche plegtigheden te 5 ure ter aarde besteld. Kanonschoten werden elke minuut gelost. (*B. H.*)

Toen hij de herberg bereikte vond zij die, zooals wel te voorzien was, gesloten en nergens deed zich eenig spoor van licht ontdekken. Daar hij het er echter op gezet had om binnen te komen, bleef hij gedurende tien minuten op de deur beuken; maar toen hij bevond dat dit niet hielp, begon hij met alle magt den naam van den waard uit te bulken en als een nog meer afdoend middel, met kiezelsteenen tegen de vensters van diens slaapkamer te gooijen. Dit had de gewenschte uitwerking, want kort daarna werd een der zonneblinden geopend en vertoonde zich een mans hoofd, met eene gepluimde slaapmuts versierd, aan het venster.

„Wie is daar?" riep de waard, op nijdigen en slaapdronken toon.

„Ik ben het," antwoordde Miles.

„En wie is die ik?"

„Een vriend van Kapitein Capulet, Mijnheer Waddilove, van Wellington lane, bij Reading. Ik ben hier in de nabuurschap onverwachts opgehouden, en verlang wat avondeten en een bed, want het is te laat om van nacht nog naar huis te gaan.

„Hum! — avondeten en een bed! Gij zult noch het eene noch het andere hebben, maak dus maar dat gij wegkomt. — Ik open op dit uur mijne deur niet voor kerels zonder hoed; gij kunt even goed een dief zijn, wat weet ik het; — en met deze woorden smeet de waard het venster digt.

Niet ontmoedigd door deze afwijzing, opende Miles een nieuw vuur van kiezelsteenen tegen het venster, in de hoop van op die wijze den vlegel tot de overgave te dwingen. Maar hij kende den man niet, met wien hij te doen had; want hij stond juist met zijne derde lading gereed, toen het venster op nieuw geopend werd en hij den koelen inhoud eener waschkom op het hoofd kreeg.

De nacht was voorbij en lang reeds was Readings bevolking aan den arbeid, toen eene vrachtkar, beladen met vruchten en groenten, voor Waddilove's deur stilhield, en er een heer uitkwam, zoo bleek als de rapen waartusschen hij gezeten had, half geledebraakt door het horten en stooten van het voertuig, en eene zakdoek om zijn hoofd gebonden, zoo gekreukt, als of er pas een halve emmer water uitgewrongen was. En dit deernis-waardig staaltje van het menschenras was Miles Waddilove, Esquire! Helaas, hoe verschillend van dien zelfden Miles! — die slechts acht uren geleden zijn huis verlaten had, vol genoegen en zelfbehagen in de bewustheid van zijn wegslepend uiterlijk. Hij had de kar ontmoet terwijl hij als eene slak langs den grooten weg voortkroop en was met den vrachtrijder, die naar Reading op weg was om den volgenden morgen ter markt te zijn, overeen gekomen om voor eenige schillings eene zitplaats tusschen de groenten te mogen innemen, als een waardig besluit van zijn uitstapje van tien mijlen en al de ongelukken die hem overkomen waren.

Nadat zijne huishoudster hem herkend had, hetgeen lang niet gemakkelijk ging, snelde Miles naar zijn studeervertrek en, zich op eene sofa werpende, liet hij al het koud vleesch dat er voorhanden was, opdisschen, deed daarmede een ontzettenden maaltijd dien hij met een flesch van zijne oudste Madera naar beneden spoelde, en dook toen in zijn bed, waar hij spoedig in slaap viel en eene nachtrust genoot zooals slechts zelden aan een eenloopend heer, die de veertig achter den rug heeft, te beurt valt. Al had hij een slaapdrank ingenomen dan had hij niet vaster kunnen slapen. Toen hij laat in den namiddag opstond, frisscher en sterker dan hij zich sedert maanden gevoeld had, eene kleine stramheid in zijne leden daargelaten, vond hij zijnen esculaap in het benedenvertrek op hem wachtende, en verhaalde hem dadelijk al de jammeren, die hij den vorigen nacht ondergaan had. Tot zijne groote verwondering had de apotheker, wel verre van hem over zijne gedwongen wandeling te beklagen, de stoutheid van hem daarmede geluk te wenschen: en ging zelfs zoo ver van hem te verzekeren dat, — niettegenstaande al zijne vermoeijenis en verdriet — hij alle redenen had van zich gelukkig te achten, daar die wandeling, door eene weldadige opwekking van zijn zenuwgestel en eene verhoogde werking van het bloed hem hoogstwaarschijnlijk van een aanval van hijpochondrie gered had, als eene bevestiging van de waarheid van het oude spreekwoord dat — elk kwaad zijne goede zijde heeft."

BELGIE.

— Even als de bisschoppen van Gend, Doornik en Namen, heeft ook de bisschop van Brugge een mandement tegen de laatste gebeurtenissen in de Romagna openbaar gemaakt. Tot beoordeeling van laatstgenoemd stuk diene, dat de bisschop niet aarzelt te verklaren, dat een deel der onderdanen van den Paus tot den opstand aangezet is door mannen, die voor geene misdaad hoegenaamd terugdeinzen, om tot hun doel te geraken; dat dit bewezen is door de gruweldaden, waaraan zij zich schuldig gemaakt, door de zedeloosheid en losbandigheid, waaraan zij zich overgegeven hebben; terwijl zij zich niet hebben ontzien, een geestelijke, eerwaardig door zijne deugden, in de gevangenis te werpen; te gelijk met de priesters, die hem getrouw gebleven waren. De bisschop zegt zelfs, dat de pauselijke staat thans het tooneel geworden is van misdaden, wier wedergade men ter naauwernood ergens anders zal vinden, dan in de geschiedenis van barbaarsche landen en tijden. De liberale bladen verheffen met kracht hunne stem tegen deze beschuldigingen en zeggen, dat hetgeen hier aan de bevolking of aan hare leiders ten laste gelegd wordt, geheel uit de lucht gegrepen is. Zij kennen aan den bisschop allezins het regt toe, om voor het herstel van de vorige orde van zaken in Italie gebeden te doen, maar niet om tot motivering daarvan iets als waar voor te stellen, wat ten eenemale onwaar is.

FRANKRIJK.

— De Marseilles correspondent van de *Times* zegt in een zijner brieven: „Men beweert in Toulon dat bevelen ontvangen zijn van de Fransche Admiraliteit om het ontwapenen der vloot te staken, en dat de forten aan den ingang der haven gewapend zullen worden met kanonnen, welke tot hiertoe waren opgelegd.” Hy geeft vervolgens eene opgave van de verschillende bijzonderheden der aanvallende toebereidselen van Frankrijk. Na eene volledige beschrijving van de verbazende scheepswerven, bouw-slips, stoom-machinerie en uitvindingen tot spoedige uitrusting van eene verbazende zeemagt, voegt hij er, ter zake van het getrokken geschut in de Fransche zeemagt het volgende bij: — „Daar de eerste Lord van de Admiraliteit onlangs zeide, dat hij geen geloofwaardig narigt had ontvangen, dat de Fransche vloot gewapend zal worden met getrokken kanonnen, moge het niet ongepast zijn te melden, wat ik gezien heb. In ééne rei telde ik 34, in eene andere 24, in eene derde 10, waar andere geland werden uit eene kleine boot, door middel van eene vervoerbare kraan, en in eene vierde rei 12, vier van welke getrokken waren met twee groeven. Onder een afdak, vooruit schietende van den kant van de *salle d' armes*, waren zes andere getrokken kanonnen om met sloten voorzien te worden. Deze cijfers geven een totaal van 86 getrokken kanonnen, alle 30 ponders, welke aangebragt waren sedert mijn laatste bezoek. Men zeide, dat omtrent 60 per week, in het arsenaal aangebragt worden en dat zoodra zij met sloten voorzien waren, zij onder de vloot in dienst verdeeld, of in de plaats gesteld zouden worden van ongetrokken kanonnen behoorende aan schepen buiten dienst. Ik denk het waarschijnlijk is, dat de Fransche vloot overvloediger voorzien wordt met getrokken geschut, dan men algemeen denkt. Al de linie schepen en fregatten op huiselijke statien hebben eenige, en derzelver getal wordt gedurig vermeerderd. De kanonneerbooten worden uitsluitend daarmede gewapend. Ik was niet in staat te weten te komen waar het groeveren geschiedt, maar ik geloof te Ruelle, nabij Angoulême, in het departement Churente, omdat de kanonnen naar Toulon worden gebragt in kust vaartuigen. De vredes verklaring heeft geene verzwakking veroorzaakt in de pogingen om de Fransche vloot met getrokken stukken te voorzien, want meer dan een maand na de bijeenkomst te Villafranca, werden meer getrokken kanonnen gemaakt, dan gedurende eenigen tijd van den oorlog. De Russische kanonnen te Sebastopol genomen, worden verplaatst van Toulon naar Marseilles, alwaar zij gescheept worden naar Ruelle, om aldaar overgegoten te worden volgens het Fransch model, daar, groote waarde gesteld wordt op Russisch ijzer.

De Parijser correspondent van de *Morning Advertiser*,” meldt, dat eene belangrijke order is uitgevaardigd geworden door het Ministerie van Marine aan al de militaire zeehavens van Frankrijk, hunne bevelhebbers verzoekende, om al de kanonneerboten in hunne respective havens naar Cherbourg af te zenden, daar de Keizer voornemens is al de kanonneerboten in de zeemagt achter het Cherbourgh *breakwater*, te verzamelen.

— De laatste dépêche, welke de Fransche regering van haren consulgeneraal in Japan ontvangen heeft, luidt ongunstig. De betrekkingen tusschen dien vertegenwoordiger en de Japansche regering moeten zelfs van dien aard geworden zijn, dat eene vredebreuk als niet onwaarschijnlijk beschouwd wordt. Men verneemt zelfs, dat de stoomkorvet *Duchayla*, onder bevel van den kapitein ter zee Tricault, in allen haast naar de Japansche wateren is vertrokken.

— Op voorstel van den hertog van Malakoff zal de administratie van de kanselarij van het legioen van eer eene geheele reorganisatie ondergaan.

— Volgens den *Courrier du Dimanche* wendt Rusland pogingen aan om op nieuw eenige gedeelten van het Chinesche gebied aan te koopen. Onder anderen hoopt het, dat China de westkust van Corea zal afstaan. Daar bevinden zich uitmuntende natuurlijke havens, die met betrekkelijk geringe geldmiddelen, in veel sterker zeehavens dan Sebastopol en Kroonstadt kunnen worden herschapen. Bovendien is die streek zeer rijk aan bosschen, waarvan het hout zeer geschikt is voor scheepsbouw. Waarschijnlijk wil Rusland hier een tweede Sebastopol oprigten, om zoo de heerschappij over den ingang van de straat van Pe-tschi-li te verzekeren. De berigtgever uit Hongkong acht de plannen van Rusland voor zoo belangrijk, dat hij hier reeds weder het ontstaan eener nieuwe Oostersche kwestie voorziet.

— Een dagblad uit de provincien, *L' Union de l' Ouest*, heeft eene waarschuwing ontvangen; men heeft vele maatregelen van dien aard te wachten, indien het waar is, zooals men beweert, dat de Heer Billault tot minister van binnenlandsche zaken benoemd is, met het doel om de journalistiek naauwkeurig in het oog te houden.

ENGELAND.

— Te Manchester is dezer dagen een 40jarig persoon verdronken, die onder den naam van Harry Hoke reeds sedert eenige jaren aldaar het beroep van metselaar had uitgeoefend. Het verwekte dus bij de lijkschouwing geene geringe verbazing toen het bleek dat de verdronkene eene vrouw was. Desniettegenstaande was de gewaande metselaar reeds voor de tweede maal gehuwd en had zelfs tot nu toe met de door hem gekozene levensgezellin op zeer goeden voet geleefd. De vrouw met welke hij zijn eerste huwelijk had gesloten, was, gelijk thans is uitgekomen, bij de ontdekking van het geheim, terstond weggeloopen.

— In een der Australische dagbladen vinden wij het volgend verhaal. Eenigen tijd geleden meldde een inboorling zich bij een Engelsch zendeling aan en verzocht door hem gedoopt te worden. „Hoe vele vrouwen hebt gij?” luidde de vraag. — „Twee.” — Dan kan ik u niet doopen, gij moogt slechts ééne vrouw hebben. „ — „Dan zal ik de andere afschaffen,” was het gereede antwoord

Na verloop van eene week komt de wilde terug en herhaalt zijn vroeger verzoek, dewijl hij nu zijne tweede vrouw afgeschaft had. — „Waar is zij gebleven?” —Wel,” antwoordde de ander, met een argeloozen glimlach, „ik heb haar opgegeten.

— Er is sedert eenige dagen sprake van een antwoord van koning Victor Emmanuel op den laatsten brief van den keizer; volgens hetgeen men van den inhoud verneemt, zou de koning verklaard hebben, dat hij zeer dankbaar was, voor de welwillendheid van den Franschen souverein voor Piemont; doch hij doet opmerken, dat hij gebonden is door de wenschen der Italiaansche bevolkingen, en geeft de stellige verzekering, dat de Piemontesche gevolmagtigde op het congres eene geheel andere politiek zal voorstaan dan de Fransche. De koning belooft echter, dat hij de zaak der Midden-Italiaansche provincien niet met kracht van wapenen, doch alleen op diplomatieke wijze zal ondersteunen, ten minste zoo lang er geene gewapende vreemde interventie plaats hebbe.

—De volgende brief is door den keizer ontvangen:

„*Sire!*”

Ik ben bezitter van een klein landgoed in het Beaujolainsche (depart. Rhone), dat uitmunt door de heerlijke druiven en rapen. Twee dagen voor kersdag jl. had mijne vrouw ons eene soep van rapen gekookt en ik vond die zoo heerlijk, zoo krachtig, dat ik dadelijk aan onzen waarden keizer dacht en tot mijne vrouw en mijne beide zonen zeide: „de keizer eet misschien geene betere soep.” Dit jaar zijn de rapen ook voortreffelijk uitgevallen en heden aten wij weder soep. Wij smulden braaf, toen mijn oudste zoon eensklaps in geestdrift uitriep: „Vader, zend een pot vol naar den keizer!”

Dit plan, sire, volvoer ik thans; Uwe majesteit ontvangt hierbij een goede portie; moge zij u smaken en wij zullen zoo gelukkig zijn u eens te hebben onthaald (wij hebben ook nog genoeg voor morgen over.)

Ik ben met de meeste achting,

Sire!

Uw onderdanige en gehoorzame dienaar.

P B lmont, hemdenfabriekant te Coissay.

Bij dezen brief was een request gevoegd, waarbij P. Belmont vrijstelling van de militaire dienst verzocht voor zijn oudsten zoon, die zulk een goed idée had gehad. Het is niet bekend of de soep den keizer zoo goed heeft gesmaakt, dat aan dit request is voldaan.

— Eene zaak die veel belangstelling heeft gewekt, is geweest de teregtstelling van Dr. Smethurst, wegens de vergiftiging van zijne tweede, zoogenaamde vrouw, een jufvrouw Banks. Laatstgemelde was eene dame van aanzien, met een onafhankelijk vermogen, en had den ouderdom van 43 jaren bereikt. Zij kende de vrouw van Smethurst persoonlijk, maar liep weg met hem en liet zich trouwen. Zij werd ziek en hare geneesheeren vermoedden aanstonds langzame vergiftiging. Smethurst paste haar zelf op, gaf hare medicynen en voedsel, en juist voor haren dood weigerde hij hare zuster binnen te laten omdat zij te ziek was, maar bragt een prokureur in de kamer en liet haar een testament in zijn voordeel teekenen. Dr. Taylor, de vermaarde chemist, heeft zijne ontleding verknoeid, hoewel nog vasthoudende aan het feit dat hij antimonie en rottekruid gevonden heeft, in zeer kleine hoeveelheden. Mejufvrouw Banks heeft het testament in haar eigen naam geteekend, maar daar zij slechts eene lijfrente bezat, schijnt Smethurst bij haren dood verloren te hebben. Hij werd schuldig verklaard en ter dood veroordeeld, maar het publiek heeft de zaak sterk opgenomen en de voornaamste geneeskundige authoriteiten zoowel hier als elders zijn voorwaarts getreden en beweren dat, daar Miss Banks, zoo als nader bleek, bevrucht was, de kenteekenen niet die van vergif waren (?) maar geheel overeen te brengen waren met natuurlijke oorzaken; en uit kracht van deze meening, hoewel men op het tegendeel heftig had aangedrongen, heeft men zich verpligt gezien de uitvoering van zijn vonnis te verschuiven en zulks op eene wijze die hem de voldoende zekerheid geeft dat hij in geen geval voor de doodstraf behoeft te vreezen. De geheele zaak heeft de bijzondere aandacht van het publiek geboeid en geheele bladzijden der nieuwsbladen zijn opgevuld geworden met brieven voor en tegen. De opgewektheid stond volkomen gelijk met die in de zaak van Palmer.

— De *Morning Post* bevat weder een artikel over de Marokkaansche kwestie en zegt dat Spanje den oorlog tegen Marokko voert zonder eenigen voldoenden grond; voorts, en hierin komt het blad overeen met hetgeen reeds vroeger door de *Daily News* gezegd is, dat het tot drie malen toe en ultimatum aan Marokko heeft gerigt, hetwelk telkens verzwarender voorwaarden bevatte. De *Post* houdt het er verder voor, dat de oorlog aanvaard is met het doel om de binnenlandsche oneenigheden te doen vergeten. Engeland zal evenwel, volgens het blad, scherp toezien dat het in zijne belangen niet benadeeld wordt, al is het dat Spanje niet voornemens is om het grondgebied langs de straat van Gibraltar te bezetten, waartoe het vroeger aanvraag had gedaan.

RUSLAND.

De toenemende handel te Nikolajewsk aan de monding van den Amur verdient meer en meer de aandacht van onze handelstand, ook inzonderheid in Indie, tot zich te trekken. De Amur wordt de handelsweg om Siberie en aangrenzende Chinesche provincien van verschillende waren te voorzien, en eenmaal zal Nikolajewsk eene der belangrijkste stapelplaatsen aan het onmetelijk bassin der Zuidzee zijn. Uit de Transbalkastreken worden daar reeds de volgende artikelen ingevoerd als; brood, thee, hornvee, gevogelte, paarden, tscherkessische tabak, brandewijn, huiden, schapenvellen enz.

De Noord-Amerikanen verhandelen er katoenen, wollen en zijden stoffen, laarzen, koper- en ijzerwaren, keuken- en huisgereedschap, specerijen, suiker, siroop, ingemaakte vruchten, cigaren; en de suiker en cigaren vonden zelfs hun weg naar Irkutsk. De Amerikanen vervoerden het Transbalkasche pekelvleesch naar verschillende havens der Stille Zuidzee.

De inboorlingen voorzien de Russen van versche visch, wilde ganzen en eenden, hazelhoenders, patrijzen en onderscheidene soorten van wilde woudvruchten. De warmoezenierderijen der Russen voorzien in hunne behoeften aan moesgroenten.

Waren wij nog in het begin der 17de eeuw, dan zouden er reeds Hollandsche handelshuizen te Nikolajewsk gevestigd zijn. Wij zouden er gewis een toenemend débouché van rijst, suiker, specerijen, klapperolie, cacao, tabak, glaswerk, jenever, bier, wijn, enz. kunnen vinden. Geene schooner avontuurvaart dan van eene Javasche haven uit, langs Singapore, Rangoon, de havens van Siam, Cochin-China, China en Japan naar de Amur.

Daarbij laat het Russisch Gouvernement de bij de laatste overeenkomst van China erlangde distrikten niet ongebruikt liggen. Zoo wel in het militaire en administrative als in het belang van landbouw en fabriekwezen heerscht daar eene ongekende bedrijvigheid. — Katoenfabrieken vooral zijn het groote doel van het Gouvernement. De ruwe katoen die van Bokhara, Khiva en Kashar wordt aangevoerd kost daar slechts een derde van hetgeen dat artikel te Moskou waard is, en zullen geweven katoenen een ruim debouché vinden in Midden Azie tegen prijzen die den verkooper eenen goeden winst geven, doch waartegen het Engelsche fabricaat de concurrentie moeijelijk zal kunnen volhouden.

De ligging van de stad Wiernie is uitmuntend. Alle wegen van Rusland naar Kashar en van daar naar Indie loopen te Wiernie als in een middenpunt te zamen waar zij nog gesneden worden door de wegen die de gemeenschap daarstellen tusschen de verschillende handelsplaatsen van Noorderlijk China, Tashkend en Persie. De Chinezen vestigen zich dan ook in grooten getale in Russisch Azie; zelfs in de steppen der Kirghisen hebben zich sonderde Chinezen met hunne familien nedergezet, ten einde zich bezig te houden met het zoeken van goud. Anderen begeven zich naar Nicholajewsk, waar zij werk vinden als landbouwers, terwijl eindelijk een aantal Chinezen als marskramers van plaats tot plaats gaan en in alle rigtingen het land doorkruisen.

Het ontwerp van eenen spoorweg, die een directe gemeenschap zou daarstellen tusschen de baai van Castrice en eenen arm van de Amoor rivier zal waarschijnlijk zeer spoedig tot eene uitvoering komen, en zal van de stad Alexandroosk tot aan Sophisk loopen. De koortsachtige gejaagdheid waarmede Rusland werkzaam is langs de zuidelijke grenzen van deszelfs Aziatisch rijk, brengt tot de overtuiging dat de Russen den geheelen handel en staatkundigen invloed in dat wereldeel zullen monopoliseren, en van den oogenblik dat de Russen te Bokhara, Khiva en langs de Stille Oceaan zich vertoonen, zal de zon van andere Europesche magten in die streken gaan tanen.

BRITSCH-INDIE.

— Nu de Britsch O. I. Compagnie is opgeheven en het Engelsche gouvernement het bestuur der Indische zaken op zich heeft genomen, heeft lord Stanley, als minister voor Indië, zijne voorschriften bekend gemaakt, welke dit jaar bij het examen der adspiranten voor burgerlijke zaken in Indië zullen gevorderd worden. Zij zullen geexamineerd worden in de Engelsche, Latijnsche, Grieksche, Fransche, Duitsche en Italiaansche talen, in de letterkunde, geschiedenis; de wiskunde — deze is eene hoofdzaak, — physica, chemie, electriciteit, magnetismus, natuurlijke historie, geologie en mineralogie, logica, metaphysica, zedelijke wijsbegeerte, in het Sanskritisch en Arabisch. Hierbij komt nog een tweede examen voor de talen van dat gedeelte van Hindostan, waar zij zullen geplaatst worden, geschiedenis en aardrijkskunde van Indië, de algemeene beginselen der regtsgeleerdheid, het Hindoesche en Mohammedaansche regt en de staathuishoudkunde. De ouderdom van de aspiranten is bepaald op 24 jaren. Van de candidaten, die aan de vereischten van het examen voldaan hebben, worden 26 gekozen voor Bengalen, 9 voor Madras en 7 voor Bombay. Ieder ontvangt 100 pd. st. voor zijne uitrusting naar Indië.

(*Eng. bladen.*)

De examinatoren zullen waarschijnlijk mechanisch worden geconstrueerd, want de Engelschen zijn betere mechanici dan linguisten, en als dan die heeren met de onveranderlijkheid van machines aan al de eischen van het examen eene volkomene voldoening vorderen, dan zal Britsch Indië zich spoedig verheugen in de onvervulbare vacatures van de bedoelde burgerlijke betrekkingen.

KAAP DE GOEDE HOOP.

— Met leedwezen vernemen wij dat struikrooverij door Kaffers aan de orde van den dag is. Op een dag, te 4 ure 's namidags, ging een Engelschman, een opzigter van het landgoed van den heer Henrij Robert, van Bedfort naar laatstgemelde plaats. Hij nam een korten weg over den Nek gaande naar Wienand's plaats, en juist toen hij de tweede kloof bereikte, een digt boschachtig gedeelte werd hij bij de schonders gepakt door twee Kaffers, die hem van zijn paard trokken, terwijl een derde op zijn borst knielde, en zijn zakken ledigde. Zij waren geslaagd om 25 shillings in zilver te nemen, en ook een doosje zwavelstokjes, toen voetstappen op een afstand werden gehoord. Dit ontstelde de roovers, die hem loslieten en lieten opstaan, vervolgens gaven zij hem een schop, zeggende, dat hij konde heengaan, terwijl zij in het bosch de vlugt namen. De ongelukkige werd gerustgesteld door de verschijning van een man (wiens voetstappen zij hadden gehoord) twee ossen voor hem uitdrijvende. Hieraan kan men zijne gelukkige ontkoming toeschrijven, want er bestaat alle waarschijnlijkheid

dat hem hetzelfde lot zoude getroffen hebben als den armen Kidwell. Een reiziger, juist van Bedford, meldt ons, dat het geheele distrikt wemelt van Kaffers, die groote onrust verwekken aan de arme boeren. Het blijkt, dat verscheiden kleine opperhoofden en zoons van opperhoofden, (onder deze van Macomo), hun hoofdkwartier in dit distrikt genomen hebben. De boeren zijn voornemens publieke bijeenkomsten te houden om den Luitenant Gouverneur eenige policie te paard te vragen, welke zij volgaarne zullen voorzien, en alle gemak bezorgen. Zij zouden zeer voordeelig voor een maand kunnen gebezigd worden om de nesten der Kaffers in dit distrikt uitteroeijen.

— Een hevige storm uit het Zuid Oosten heeft te Port Elisabeth gewoed, ten gevolge waarvan niet minder dan acht vaartuigen gestrand zijn. De wind begon op Zaturdag (15 October) te waaijen, maar matig; des avonds nam dezelve toe en tusschen 3 en 4 uren op Zaturdag morgen woei het een hevige orkaan, gepaard met een hooge zee. Het eerste vaartuig dat van de ankers sloeg en op strand kwam, was een nieuw waterschip, van de Water Maatschappij. Hetzelve heeft £ 1500 gekost, en men twijfelt of het weer vlot gekregen zal worden. Kort na dit ongeval kwam een carga boot op strand, en vervolgens sloegen twee of drie van hunne ankers. Eenige minuten na den middag sloeg de bark *Lyme Regis* van haar derde anker; naar zee te loopen was eene zaak van onmogelijkheid. Met moeite gelukte het den stuurman het vaartuig op strand te zetten, waarna de bemanning met de reddingboot werd afgehaald.

Het volgend ongeluk viel de brik *Governess* te beurt. Na in den namiddag twee ankers verloren te hebben, verloor zij nu het derde, en dreef op strand, dwars aankomende tegen de vroeger gestrandde bark *Chasseur*. Door het gestadig bonsen tegen de *Chasseur*, brak weldra haar want, enz., enz., en de bemanning, zich daarop niet veilig achtende, ging over op het Fransche schip. De stuurman verloor bijna het leven. Allen werden echter veilig geland.

Te 3 ure was het duidelijk dat de *Prins Woronzoff* het niet veel langer houden kon. Het fokkezeil werd gezet en het vaartuig kwam langzaam naar het strand. De reddingboot werd te water gezet en bereikte, na veel moeite en gevaar, haar doel, en de bemanning werd afgehaald.

Omtrent ter zelfder tijd sloeg de schoener *Arabia* van hare ankers, dreef naar strand, en kwam tegen het achterschip van de *Governess*. De bemanning ging dus over op dat vaartuig, en vervolgens op de *Chasseur*, en kwam alzoo door de branding veilig op het strand.

Naauwelijks had de reddingboot de bemanning van de *Star of the East* geland, of de bark *Wigrams* sloeg van haar derde anker. Zij dreef naar den inham en stiet aan de andere zijde van de *Baseilia* tegen den grond. Daar het nu donker begon te worden en het gevaarlijk zou zijn te trachten de bemanning af te halen, liet men dat blijven tot den volgenden dag, toen dezelve veilig werd aan wal gebragt.

Maandag morgen was de storm bedaard en de wind was toen omgeschoten naar het westen; acht vaartuigen, zoo groot als klein, zaten echter op het strand waarvan een viertal rakelings bij elkander.

DE FINANCIËLE KRACHTEN VAN ENGELAND EN FRANKRIJK.

— Bij de vraag: *oorlog of vrede*, komt men gereedelijk tot een onderzoek en vergelijking der finantieele krachten van de verschillende natien in questie, daar het toch de geldkracht is, welke op den langen duur de zege of nederlaag beslist, en alzoo is het niet zonder diepe meening dat de Engelsche pers er nu en dan Europa, doch inzonderheid Frankrijk op indachtig maakt, hoezeer de last der staatsschuld sedert 1815, (toen Engeland juist, na ontzaggelijke geldelijke opofferingen, ten laatste overwinnaar bleef) voor Groot Brittanje zijn verminderd, terwijl integendeel die van Frankrijk uitbreiding heeft bekomen.

De Fransche staatschuld, die in 1815 nog 50,540,000 pond st. (of ruim 600 millioen gulden) bedroeg, was onder de restauratie reeds ruim verdriedubbeld, en bedroeg in 1830 niet minder dan 177,068,000 pond st. (2,124 millioen gulden). In 1851 was de schuld reeds tot 213,825,000 pond st., en in 1858, na de Russische oorlogsleeningen, tot 336,883,000 pond st. (of 4044 millioen gulden) aangegroeid. De rente die in 1815 circa 30½ millioen gulden waarde beliep, was in 1858 tot circa 145 millioen gulden vermeerderd, dus sedert 1815 tot bijna het vijfvoudig bedrag toegenomen.

Geheel anders is de loop die men bij het kapitaal der Engelsche staatsschuld kan waarnemen; daarbij is juist sedert 1815, toen zij tot de schrikbarende hoogte van 816,311,000 pond st. of 9.800 millioen gulden geklommen was, trapsgewijze vermindering te erkennen, tot 1851 (769,212,000 pond st.) Op dezen oogenblik is zij eenigzins vermeerderd, bedragende namelijk 779,025,000 of circa 9,360 millioen gulden.

De rente die in 1816 nog 30,462,00 pond st., of 465 millioen gulden 's jaars bedroeg, was in 1858 tot 27,495,000 pond st., of 336 millioen gulden verminderd.

Een belangrijk punt bij de beoordeeling eener staatsschuld in betrekking tot de algemeene welvaart, is gelegen in een onderzoek hoe haar bedrag verspreid is, in andere woorden, waar en wie de schuldeischers van den staat zijn, — of de schuldvorderingen in weinig of in veel handen zijn,

Dienaangaande geven de Engelsche statistieken der nationale schuld soms belangrijke gegevens aan de hand. Zoo bleek het uit eene officieele opgave in 1856 dat het gezamenlijk bedrag der staatsschuld-vorderingen (toen in totaal 700 millioen p. sterl. groot), onder 268,995 schuldeischers verdeeld was — gevende voor elk een gemiddeld kapitaal van circa 1,909 p. st., terwijl de rente (ad 27,411,000) over dat getal schuldeischers omgeslagen, een gemiddeld bedrag van 122 p. st. per hoofd gaf.

Verreweg het grootste getal dier schuldeischers had echter slechts van de rijkschuld een veel kleiner bedrag dan dat gemiddelde. Van de 268,995 schuldeischers van den staat, waren 99,205 personen welke onder 10 p. st. jaarlijksche rente trokken; 33,287 tusschen 10 en 20 p. st. en 89,901 tusschen 20 en 100 p. te zamen 225,093 personen die onder de 100 p. st. rente, en dus slechts circa 44,000 die boven de 100 p. st. jaarlijks ontvingen.

Over het geheel kan men dus zeggen, dat de staatsschuld van Engeland op eene vrij gelukkige wijze onder de bevolking is verspreid, daar zelfs ruim een derde der schuldeischers personen waren, die niet meer dan 120 gulden jaarlijks rente trokken.

In nog veel grooter mate evenwel heeft die verspreiding der schuldvorderingen voor Frankrijk plaats. De classificatien der rentetitels naar het afzonderlijk bedrag, wordt daar voor zoo verre wij weten, niet opgegeven, doch zoo de Engelsche staatsschuld van 9,000 millioen gulden kapitaal, over 267,995 personen verdeeld is, de Fransche schuld van circa 3000 millioen gulden, had in 1853 wel 725.190 schuldeischers — of circa 4000 gulden kapitaal gemiddeld voor elk.

In 1858 was het getal schuldeischers nog vermeerderd, en van 724,190 tot 1,008.682 toegenomen. Over een schuld van ruim 4000 millioen gulden, gaf dit mede circa 4000 gulden kapitaal en bij een interest van circa 150 millioen gulden, circa 150 gulden rente per hoofd, terwijl die rente in Engeland, zoo als wij zagen, ongeveer 102 pond st. of circa ruim 1200f. per hoofd bedraagt.

Aan zoodanige verspreiding der staatsschuld onder het geheele volk, en dus niet uitsluitend by de meervermogende klassen, en door deze statistieke cyfers voor Frankryk wordt aangetoond, zijn ongetwijfeld voordeelen verbonden; hoe grooter het getal burgers, vooral de gezetene middenklasse, welke schuldeischers zijn van den staat, des te meer elementen van rust, en punten van weerstand tegen revolutionnaire pogingen er aanwezig zullen zijn en door de Franschen wordt dan ook menigmaal met zelfvoldoening op deze verspreiding zijner rente-titels gewezen.

Daarentegen wordt in de Engelsche *Economist* de opmerking gemaakt, dat de mindere vastheid van koers die bij de Fransche staatsschuld plaats vindt, welligt ook met die verspreiding in verband staat, in zooverre namelijk de kleine burgers welke zoo groot een aandeel der schuldeischers uitmaken, ook eerder vatbaar zijn om door oorlogs zuchtige tijdingen of andere beursberigten ontmoedigd te worden (*).

Hoe dit zij, uit deze enkele cijfers blijkt reeds genoegzaam van welk een belang dergelijke statistieken van het Grootboek kunnen zijn en vooral, zoo zij op bepaalde tijdstippen weder plaats vinden. Wanneer men dan, met classificatie der inschrijvingen de toe en afneming van elke klasse en van het totaal vergelijkt, heeft men een vrij juist element te meer, om de toe of afneming der welvaart in de middenklassen te waarderen.

(*) Even, zegt *The Economist*, als bij eene bank, wanneer er een *run* (algemeene inwisseling) plaats vindt, de opvordering van geld tegen papier het sterkst is bij de houders van kleine bedragen aan bankbiljetten. Wij betwijfelen echter of die zienswijze en deze vergelijking beide juist zijn. Bij een *run* op eene bank heeft de inwisselaar *per se* voordeel; hij bekomt de volle waarde voor zijne schuldvordering, doch bij daling van koers lijdt de verkooper van staatsschuld dadelijk verlies. Ook is de mindere vastheid van koers der Fransche schuld welligt beter te verklaren door de grootere beweegbaarheid der gemoederen bij de Fransche natie in 't algemeen, in vergelijking met de Engelsche, en door de grootere beursspeculatien en verkoopen op tijd aan de Parijzer beurs, dan door de contante verkoopen van de kleine kapitalisten, wier getal zoo groot blijkt te zijn, en die voor eene aanzienlijk gedeelte wel in de Provinciën zullen wonen.

CORRESPONDENTIE.

Eene vraag aan onze Soerabaijasche Zuster.

Worden door een blad berigten uit een ander blad overgenomen. zonder den oorsprong of herkomst te noemen, dan noemt men dit plagiaat (letterdieverij), niet waar? Maar hoe mag men de handeling noemen wanneer door u, een aan *ons* toegezonden telegram van Singapore, naar andere bladen wordt overgeseind met welke gij daaromtrent eene geldelijke overeenkomst hebt?

Redactie Oostpost.

SCHEEPSBERIGTEN.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Januarij.	2	Ned. Ind.	Fathus Seroer	Sech Alie Bagawid	Grissee.
„	3	Nederlandsche	Cortgene	D. Dunlop	Nederland via Pasoeroean.
„	—	„	Talsum	A. Gerhard	Pasoeroean „ Probolingo.
„	—	Engelsche	Sophia Fraser	D. Crawford	China.
„	4	Ned. Ind.	Fathoor Rachman	Sech Abd. bin Hassan Basaib	Grissee.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Pruissische	Delphin	Klein	Nederland	Fraser Eaton & Co.
Sardinische	Lijdia	Bazano	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Hendrik Jan	J. van der Meijden	„	„ „ „ „
Amerikaansche	Fortuna	Scudder	Boston	„ „ „ „
Zweedsche	Augusta	Sandeberg	Nederland	„ „ „ „
Nederlandsche	Johannes Lodewijk	Van der Waal	Onbepaald	„ „ „ „
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Amerikaansche	Witch	Hultman	Boston	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Ellen	Wentholt	In reparatie	B. Kopersmit & Co.
„	Eensgezindheid	Flik	Zonder	„ „ „ „
„	Eclipse	C. J. Doeksen	Amsterdam	„ „ „ „
„	Delftshaven	Schaap	Nederland	„ „ „ „
„	Alcor	F. J. van Oppen	„	„ „ „ „
„	Dorothea Henriette	D. Smit	Holland	B. J. van Eck & Co.
„	Diligence	L. Smits	„	„ „ „ „ „ „
„	Antelope	Kapt. Valberg	Zweden	„ „ „ „ „ „
Zweedsche	Caroline	A. P. Dijberg	Onbepaald	„ „ „ „ „ „
Hollandsche	Nederland en Oranje	Van Ruijven	„	„ „ „ „ „ „
Nederlandsche	Jan van Brakel	C. Verheij	China	E. Ten Brinck & Co.
„	Almelo	R. P. Tjebbes	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Stad Assen	H. J. Haverbult	Nederland	„ „ „
„	Jan Pieterz Koen	A. C. Hugenholtz	Nederland	„ „ „
Fransche	Stoomcorvet Phlegeton	Capt. de frégate, Theodore Picard	In reparatie	P. Kervel.
Nederlandsche	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	In reparatie	P. Kervel & Co.
„	Vrijhandel	W. Leverstein	Onbepaald	„ „ „ „
„	Batavier	A. de Voogd v. d. Straaten	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Cortgene	D. Dunlop	Rotterdam	Anemaet & Co.
Engelsche	Nina	W. Lingard	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
„	Sophia Fraser	Crawfurd	China	„ „ „ „
„	Scotch Lassie	Fels	Balie	„ „ „ „

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner Majesteits wachtschip Batavia

OORLOGSCHEPEN
Suriname,
Madura,
Princes Amelia,
Groningen,

DE SCHEPEN
Herschel,
Alfulck,
Fulkus So-oot,
Fathool Mobarak,
Delphin,
Faildul Mobarak,
Aloosmanie,
Eclipse,
Ammana Tulbarie,
Diligence,
Fortuna,
Augusta;

DE STOOMSCHEPEN
Koningin der Nederlanden,
Banda;

DE BARKEN
Fatal Ma-an,
Naim Balgijer,
Meteor,
Abbool Hassim,
Witch,
Dorothea Henriette,
Ellen,
Joedul Barie,
Fathol Madjiet,
Pictura,
Assad Dulla,
Agatha en Maria,
Oosterling,
Lidia,
Eensgezindheid,
Batavier,
Almelo,
Stad Assen,
Antelope,
Baboel Haer,
Arief Banjermaas,
Goansien,
Delftshaven,
Hendrik Jan,
Vrijhandel,
Cortgene,
Jan van Brakel,
Laurison,
Hoksing,
Jan Pieterszoon Koen,
Fathul Karim,
Fathoor Rachman,
Hing Goan,
Alcor,
Dennok Bientang Toedjoe,

DE BRIKKEN
Risgil Hair,
Talsum,
Banda Balhair,
So-Ootdin,
Elmachboelie,
Fulkus Seroer,
Sophia Fraser;

DE SCHOENERS
Sarie Tengaroong,
Carolina,
Srie Cheribon,
Jupiter,
Bintang Tjaigoen,
Witch of The Wave;
Nina,

DE KOTTERS
Riengit,
Tedok.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 4den en den 5den Januarij 1860.

AANVOER

Van China per het Ned. schip *Amiatia*, gezagv. D. GAAF. agenten SCHIMMELPENNINCK & Co.

103 krandjangs vuurwerk, 287 kisten thee, 397 collies papieren in soorten, 123 krandjangs chin. tabak, 30 vaatjes verfwaren, 55 pakken ch. matten, 58 kisten gouddraad, 65 collies confituren, 43 kisten misoa, 48 krandjangs eetwaren, 83 collies groentens, 158 pakken peijongs, 6500 pakken en 46 krandjangs aardewerk, 65 kisten laug-keng, 23 collies steenwerk, 20,000 stuks steenen, 344 collies koopmanschappen en kleinigheden, TJAN BOEN LIANG.

Van Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark. *Bachmastora*, gez. SAID MACHMOED ALHABSIE, agent Gezagvoerder.

11680 stuks kadjang-matten, 1412 stuks maloekoe-matten, Gezagvoerder.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 15¼ @ ƒ 15½.—
KOFFIJ.
RIJST (CARGA) ℘ koijang ƒ 130 @ ƒ 150.—
Id. (WITTE) „ „ ƒ 160 @ ƒ 180.—
KOEHUIDEN ℘ picol.
ARAK ℘ legger. ƒ 45.—
OLIE (KLAPPER.)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN. ƒ 11 @ ƒ 12.—
ROTTING ƒ 8 @ ƒ 9.—
WISSELKOERS

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 8sten Januarij 1860.
's Morgens ten half negen ure.
Ds. MOUNIER.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.